

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1984-1985

26 NOVEMBER 1984

WETSONTWERP

tot wijziging van artikel 70bis van de wetten betreffende de handelsvennootschappen gecoördineerd op 30 november 1935

VERSLAG

NAMENS DE BIJZONDERE COMMISSIE
ONDER MEER
BELAST MET HET ONDERZOEK VAN
HET WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN
DE GECOÖRDINEERDE WETTEN BETREFFENDE
DE HANDELSVENNOOTSCHAPPEN ⁽¹⁾

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BOCKSTAL

DAMES EN HEREN,

De Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Institutionele Hervormingen herinnert eraan dat de wet van 6 januari 1958 een einde heeft gemaakt aan de onaantastbaarheid van het maatschappelijk doel der vennootschappen doordat in de op 30 november 1935 gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen een artikel 70bis werd ingevoegd.

Dat artikel maakt het mogelijk het doel te wijzigen. De voorwaarden waaronder die wijziging kan plaatsvinden zijn echter zeer streng.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Collignon.

A. — Leden: de heren Beerden, Bockstal, Detremmerie, Franck, le Hardy de Beaulieu, Steverlynck, Verhaegen. — Bossuyt, Collignon, J.-B. Delhay, D'Hose, Mottard, Van den Bossche, Willockx. — Barzin, Bril, Denys, Henrion, Mundeleer, Van de Velde. — Baert, F. Vansteenkiste.

B. — Plaatsvervangers: de heren Bourgeois, Deneir, Desmarets, Grafé, T. Kelchtermans, Suykerbuyk, Tant, Van Rompaey. — M. Colla, Collart, Denison, Derycke, Mevr. Detiège, de heren Rigo, Santkin, N. — Daems, Evers, Huylebrouck, Pans, Pierard, Sprockeels, Verberckmoes. — Belmans, Schiltz, Verniers.

Zie:

797 (1983-1984):

— Nr. 1: Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1984-1985

26 NOVEMBRE 1984

PROJET DE LOI

modifiant l'article 70bis des lois sur les sociétés commerciales coordonnées le 30 novembre 1935

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION SPECIALE
CHARGEÉE NOTAMMENT
DE L'EXAMEN DU PROJET DE LOI
MODIFIANT LES LOIS COORDONNÉES
SUR LES SOCIÉTÉS COMMERCIALES ⁽¹⁾

PAR M. BOCKSTAL

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles rappelle que la loi du 6 janvier 1958 a mis fin à l'intangibilité de l'objet social des sociétés en insérant un article 70bis dans les lois sur les sociétés commerciales coordonnées le 30 novembre 1935.

Cet article permet la modification de l'objet. Les conditions dans lesquelles cette modification peut s'opérer sont cependant très sévères.

⁽¹⁾ Composition de la Commission:

Président: M. Collignon.

A. — Membres: MM. Beerden, Bockstal, Detremmerie, Franck, le Hardy de Beaulieu, Steverlynck, Verhaegen. — Bossuyt, Collignon, J.-B. Delhay, D'Hose, Mottard, Van den Bossche, Willockx. — Barzin, Bril, Denys, Henrion, Mundeleer, Van de Velde. — Baert, F. Vansteenkiste.

B. — Suppléants: MM. Bourgeois, Deneir, Desmarets, Grafé, T. Kelchtermans, Suykerbuyk, Tant, Van Rompaey. — M. Colla, Collart, Denison, Derycke, Mme Detiège, MM. Rigo, Santkin, N. — Daems, Evers, Huylebrouck, Pans, Pierard, Sprockeels, Verberckmoes. — Belmans, Schiltz, Verniers.

Voir:

797 (1983-1984):

— N° 1: Projet de loi.

Niet alleen moet de raad van bestuur in een op de agenda aangekondigd verslag een omstandige verantwoording van de voorgestelde wijziging geven, maar bovendien kan de algemene vergadering alleen dan op geldige wijze over de wijziging van het doel beraadslagen en besluiten, wanneer de aanwezigen niet alleen de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, maar ook de helft van het totale aantal effecten die het kapitaal niet vertegenwoordigen, indien er zulke effecten zijn.

Is deze voorwaarde niet vervuld, dan is een nieuwe bijeenroeping nodig; de nieuwe vergadering beraadslaagt en besluit op geldige wijze indien ten minste een vierde van het maatschappelijk kapitaal en ten minste een vierde van het totale aantal effecten die het kapitaal niet vertegenwoordigen, door de aanwezige aandeelhouders vertegenwoordigd zijn.

Bovendien is een wijziging alleen dan aangenomen, wanneer zij ten minste vier vijfden van de stemmen heeft verkregen.

Die voorwaarden doen een reëel probleem rijzen voor de vennootschappen waarvan de effecten ruim verspreid zijn onder het publiek. De meerderheid wordt immers in dat geval maar zelden bereikt, zelfs wanneer het om een tweede bijeenroeping gaat.

Derhalve is het voor die vennootschappen zeer moeilijk hun doel te wijzigen en hun activiteiten aan de nieuwe eisen aan te passen.

Om die hinderpaal te omzeilen zijn sommige oprichters van vennootschappen geneigd het doel zeer ruim te omschrijven.

Dat is evenwel in strijd met artikel 9, 4°, van de gecoördineerde wetten, luidens hetwelk zij het doel nauwkeurig moeten omschrijven.

Om dergelijke misbruiken te voorkomen en de vennootschappen in staat te stellen de diversifiëring of de wijziging van hun bedrijvigheid te waarborgen, wordt bijgevolg voorgesteld dat de nieuwe vergadering bij de tweede bijeenroeping geldig kan beraadslagen en besluiten wanneer enig deel van het kapitaal er vertegenwoordigd is.

Een dergelijke wijziging beantwoordt ongetwijfeld aan de wensen van bepaalde vennootschappen, maar die opmerking kon worden gemaakt bij de invoering van artikel 70bis en bovendien kan het belang van enkelen geen argument zijn tegen een ontwerp wanneer het belang strookt met het algemeen belang.

Een lid laat hierbij nog opmerken dat door de procedure tot wijziging van het doel te versoepelen, het doel ook nauwkeuriger zal kunnen worden bepaald, zoals de wetgever het overigens voorschrijft (art. 9, 4° en 30, 2°, Venn. W.).

De vraag werd nog gesteld of van deze wetswijziging geen gebruik zou kunnen gemaakt worden om de verplichting tot het opmaken van een staat van actief en passief op te heffen en een eind te maken aan het vereiste verslag hierover van de commissaris (-revisor).

De Vice-Eerste Minister verklaart op deze suggestie niet te kunnen ingaan omdat beide elementen bijdragen tot een inzicht in de toestand van de vennootschap n.a.v. een wijziging van het doel, hetgeen toch een belangrijke beslissing blijft.

Stemming

Het enig artikel van het wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

De Rapporteur,
E. BOCKSTAL.

De Voorzitter,
R. COLLIGNON.

Non seulement une justification détaillée de la modification proposée doit être exposée par le conseil d'administration dans un rapport annoncé dans l'ordre du jour mais l'assemblée générale ne peut valablement délibérer sur la modification de l'objet que si ceux qui assistent à la réunion représentent, d'une part, la moitié du capital social et, d'autre part, s'il en existe, la moitié du nombre total des titres non représentatifs du capital.

Si cette condition n'est pas remplie, une nouvelle convocation sera nécessaire et la nouvelle assemblée délibérera valablement si le quart au moins du capital social et le quart au moins du nombre total des titres non représentatifs du capital sont représentés par les actionnaires présents.

En outre, aucune modification n'est admise que si elle réunit les quatre cinquièmes au moins des voix.

Ces conditions posent un réel problème pour les sociétés dont les titres sont largement répandus dans le public. Le quorum est en effet rarement atteint dans ce cas, même lors de la deuxième convocation.

Dès lors, il est difficile pour ces sociétés de changer d'objet et d'adapter ainsi leurs activités à de nouveaux impératifs.

Afin d'éviter ce problème, certains fondateurs de sociétés sont tentés de définir très largement l'objet.

Ils contreviennent cependant ainsi à l'article 9, 4°, des lois coordonnées qui leur impose de définir de façon précise l'objet.

Par conséquent, afin d'éviter ces abus et de permettre aux sociétés d'assurer la diversification ou la modification de leurs activités, il est proposé que la nouvelle assemblée puisse délibérer valablement, lors de la seconde convocation, lorsqu'une portion quelconque du capital y est représentée.

Il observe en outre que s'il est vrai qu'une telle modification répond aux préoccupations de sociétés déterminées, il y a lieu de souligner, d'une part, que cette remarque pouvait être formulée lors de l'insertion de l'article 70bis et que, d'autre part, l'intérêt particulier ne peut constituer un argument à l'encontre d'un projet lorsque cet intérêt particulier correspond à l'intérêt général.

Un membre fait cependant remarquer que l'assouplissement de la procédure de modification de l'objet social permettra également de définir cet objet de manière plus précise et, partant, de mieux se conformer au prescrit de la loi (art. 9, 4° et 30, 2°, L.C.S.C.).

Un membre demande par ailleurs si l'on ne pourrait pas profiter de cette modification pour supprimer l'obligation de dresser un état résumant la situation active et passive de la société et l'obligation pour le commissaire ou le commissaire-réviseur de faire rapport sur cet état.

Le Vice-Premier Ministre déclare ne pas pouvoir se rallier à cette suggestion, parce que ces deux documents permettent de se faire une idée de la situation de la société avant de prendre la décision importante de modifier son objet.

Vote

L'article unique du projet de loi est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. BOCKSTAL.

Le Président,
R. COLLIGNON.